

פסקאות מובחרות מתוך הרפלקציות האישיות בעבודות סיום הקורס

"משפחתו של אדם עם מוגבלות שכלית" – תשע"ד

מכללת דוד ילין

"לסיכום, הרגשתי שהקורס הזה עזר לי מאוד ושעשיתי דברים שלא תיארתי לעצמי שאני מסוגלת לעשות אותם ולהגיע להישגים טובים. וכן, שיניתי הרבה דברים בהתנהלות הקבוצה בזכות הלימודים."

"אני הרבה יותר בקשר עם ההורים, על כל שינוי קטן שנעשה אנחנו מדברים. ההורים מרגישים יותר פתוחים איתי ומספרים לי דברים אפילו מעבר לעבודה שלי עם בנם. אני גם רוצה שהם ירגישו חופשיים לדבר איתי כדי שנוכל לעבוד בשיתוף פעולה לקידומו של ילדם."

"הקורס גם חיזק לי את האמון בילדים, שהם מסוגלים להרבה יותר ממה שאני חושבת וגם, הקורס נתן לי פתרונות כיצד להתמודד עם חניך שצריך לנתק אותו ממחשבותיו ומעולמו האישי, ולהיות רגישה לתחושותיו מבחינת קשרים בין אישיים עם אנשים כביכול "רגילים" לבין אנשים מהחינוך המיוחד."

"הקורס עזר לי לראות את עולמי בצורה קצת שונה. הקורס נתן לי רצון גם לדבר עם אמי על התקדמותו של אחי בדברים מסוימים, וידעתי כיצד לפנות אליה בצורה הנכונה ולתת לה את האפשרות לבטוח ולהאמין יותר באנשי צוות הסובבים את אחי."

וכן, למדתי מילים ופירושים חדשים שלא ידעתי ולא הכרתי, וזה העמיק לי את הידע יותר ופתח לי עולמות שלא הכרתי קודם."

"ממש נהנתי גם מהאפשרות לשמוע סיפורים אישיים של אנשים נוספים וההתמודדויות שלהם עם הצוות החינוכי ועם הסובב אותם. ולהכיר לעומק איך פועל כל העניין של החינוך המיוחד מרגע הלידה ועד הגיל המאוחר."

אני רוצה לציין שאני עובד במקום נוסף עם אוכלוסיות אחרות ממש"ה – בעיקר בעלי הפרעות רגשיות ונפשיות, ולמרות שיש הבדלים בין האוכלוסיות אני

מורים מבית טוב

המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין

The David Yellin Academic College of Education

מרגיש שקיבלתי בטחון וכלים ותמונה רחבה יותר גם ביחס לקשר עם הורי המטופלים האלה."

"למדתי על עצמי דברים רבים, איך להיות במודעות מלאה על תגובותיי ומניעיהן, כיצד להתמודד עם עלבון והשפלה וכן כיצד לשמוע דעות של אחרים הנראות לי שונות ומשונות ולדעת להגיב בכבוד, (והיה את זה לא מעט בקבוצתנו הייחודית)."

"בהשתלמות זאת קבלתי תובנות רבות, זוויות ראייה חדשות והבנה מעמיקה על כל תחום משפחתו של האדם עם מוגבלות.

התכנים היו עשירים וחידשו רבות, האופן בו הוצגו סיטואציות והתמודדויות מחיי היומיום של כל אחד מהמשתתפים תרם לי רבות על מנת להבין איך וכיצד לפעול."

"במשך הקורס, קיבלתי עוד שני פונים חדשים שהוריהם "בעייתיים", הרגשתי שההשתלמות ממש נתנה לי את היכולת להבין איך לנתק את עצמי, האגו, שיקולי הכבוד לעומת מתן מענה מכובד ומקצועי לכל הורה לפי צרכיו. (ולאחר תיאור דוגמה כותבת- מקרה זה יכל להסתיים באסון אילולי עברתי את הקורס."

"מזה 5 שנים יצא לי להיות ולא קצת בקורסים אין מטעם קרן שלם והן מטעם לימודי לתואר ראשון הקשורים לילדי החינוך המיוחד ולמשפחתו של האדם המיוחד. אך מצאתי הרבה דברים שהקורס הנוכחי העניק לי על פני השאר. הדבר הבולט הוא הגיוון במשתתפי הקורס מורים, מנהלים, חונכים, מדריכים, דתיים ושאינם דתיים. המורכבות הזו הביא עמה דעות שונות ומגוונות ואף מחלוקות שלא פחות מולידות הבנה ומוסיפות ידע."

"החלק שהתחברתי אליו ועזר לי פרקטית היה הפרוק וההבנה של מה חווים ההורים שמגדלים ילד בעל צרכים מיוחדים ברגע שהתווסף לי ידע ורגישות להורים אלו הן בעקבות וותק השנים ובטח בעקבות דוגמאות שעלו בקורס וההורים שהגיעו לשתף אותנו במתרחש עם ילדיהם.

מורים מבית טוב

הייתי שמחה אלמלא היו יותר מפגשים בקבוצות קטנות כמו שהיה בשעורים
האחרונים כי הדבר תרם מאוד."

"היה מעניין לראות הורה שמעורב ונותן למערכת החינוך לעשות את שלה
ומהצד השני הורה שהולך נגד מערכת החינוך אך התוצאה הינה דומה
ומוצלחת. זה רק מוכיח כמה כל ילד הוא עולם ומלואו.
בנוסף, עשה לי טוב לספר על מקרים אישיים שלי ובכך ללמוד על עצמי דברים
שלא הכרתי. זה שונה לחוות חוויה ובנוסף לדבר עליה, לאחר שמדברים על
החוויה לומדים הרבה מעבר ובמיוחד שאנשים גם מוסיפים את דעתם.
לסיום, מיותר לציין שהמפגש עמיתים בין אנשים מאוכלוסיות שונות אשר
עובדים במקומות שונים ומגוונים תורם ומוסיף לעבודה האישית שלי."

"אין ספק שהקורס נתן את רוב המענה הנדרש להשלמת הפערים בין אנשי
המקצוע שמלווים את האדם עם המוגבלות לבין משפחתו, היכולת לבוא בגישה
פחות ביקורתית ומתסכלת לעיתים חסרה במצבים וזמנים מסוימים
וההשתלמות עזרה למצוא את הדרך להכיל, להבין, ולקבל אותם על אף
הקשיים הקיימים ואי ההבנות הנמצאים ביניהם. בשילוב עם הנושאים שהועלו
והחומר הנלמד נגרם שיקוף עצמי שגרם להסתכלות על עצמי מזווית
סובייקטיבית שעזרה לתת את הדעת ואף לבחון אם אכן ההסתכלות האישית
נכונה ומקצועית, או נגועה ברגשות, אינטרסים וכדו'."

"לאורך הקורס למדתי דברים שעוזרים לי כיום בעבודה עם ההורים שעם
ילדיהם אני עובדת יום יום. למדתי מה הדרך הטובה לשמור על טוב ובריא עם
ההורים. מתי נכון לשתף וכמה לפרט ולייעץ."

רפלקציה מלאה של משתתפת בקורס

1. במה קיבלתי מההשתלמות? ומה למדתי על עצמי?

מורים מבית טוב

המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין

The David Yellin Academic College of Education

אני יועצת השמה מזה כשנה וחצי, ויש לציין שהתחלתי לעבוד כיועצת השמה ללא הכשרה מיוחדת או התמקצעות בעבודה זו. כמובן שיש תכונות אופי שלדעתי הכרחיות ליועצת ההשמה להצלחה במקצוע זה.

בתקופה שלפני הקורס, ואפילו יותר בתחילת עבודתי ב"אלווין", נתקלתי בקשיים רבים עם ההורים של מבקשי השירות שאני מלווה- ולכן הרכזת שלי המליצה לי להשתתף בקורס זה. הקשיים העיקריים שנתקלתי בהם היו:

חוסר הבנה את המשפחה המלווה (אחים, הורים), ואת המקום שמביא אותם לפנות אליי, וכן את הרגשות (תסכול, כעס, אכזבה, האשמה וכו') שהגיעו לידי ביטוי בשיחות ובמפגשים מידי פעם. (למרות שעכשיו עניין זה נראה לי בסיסי וברור להבנה).

בקורס למדנו את כל השלבים הראשוניים שההורים עוברים בקבלת המציאות שבנם/בתם אינם ככל הילדים, והחיים שהם מייחלים לילדיהם לא יהיו כשציפו. והכללת הקושי וההתמודדות במצבים המורכבים עם ילד מיוחד של כל המשפחה. הלמידה נתנה לי הבנה על האדם העומד מולי, וגרמה לי לחוש אמפטיה כלפיו. וכמובן לא לקחת אישית את דבריו הפוגעים/ תוקפים לפעמים ולהתייחס בצורה מקצועית ואובייקטיבית לעניין.

הרגשה מצדי של צורך בשליטה: כיום אני מכירה את עצמי ויודעת להגיד שלא פעם, יצא ממני הצורך לקחת את השליטה לידיים ולתת לדברים לפעול כפי ראות עיניי. מה שנתן להורים תחושה שדוחקים אותם הצידה ולא ברצינות מתייחסים למה שהם אומרים, והרי הם האדם הקרוב לבנם והם מכירים את בנם/ בתם הכי טוב מכולם. (לעיתים זה נכון, וככה הם סוברים). הצורך שלי בשליטה (שזו תכונה מולדת אצלי- כך אני מעידה על עצמי), במבט מהצד ולאחר זמן, מתוך התבוננות במצבים שקרו ובתגובותיי, גרם לי לחשוב שאולי ההורים אפילו הרגישו מתגובותיי כאילו אני בצד השני של המתרס ואנו "במלחמה" שבו הם חייבים להיות המנצחים. וברור לי שפני הדברים הם לא כך. במיוחד עניין זה התחדד אצלי בקורס. על הצורך בחשיבות ביצירת אמון עם ההורים וההרגשה כי לשנינו אותה מטרה לקדם את ילדם/ילדתם.

חוסר הקשבה: יכול להיות שההורים הרגישו ממני לא פעם שאני לא נותנת להם לבטא את עצמם, ולומר את אשר על ליבם. תמיד אני עונה, תמיד יש לי תשובה, תמיד אני צודקת- ואת זה כבר בתחילת דרכי קלטתי, שעליי לשתוק לפעמים ולתת להורים לדבר ולגיד את רגשותיהם. הקורס לימד אותי שלפעמים לא צריך לענות להורים. אלא רק להקשיב ואחר ש"הקיסור" יוצא, ופשוט אומרים את המשפט: "שמעתי ואתייחס לדברים שאמרת..."

מורים מבית טוב

המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין

The David Yellin Academic College of Education

ולפעמים לא צריך יותר. להיות אמפטיים אבל לא מזדהים, כי אז אני לא במקום שיכול למנף ולטפל בבעיה הקיימת.

במהלך הקורס הרגשתי כי הדברים הנלמדים מחלחלים וכיום הם ברורים לי מאוד. מה שלא ברור לי זה איך לא השכלתי להבין את הדברים קודם. ואני שמחה על ההזדמנות שניתנה לי בקורס.

כל התכנים כולם, ללא יוצא מן הכלל היו מעניינים ומרתקים, ואני שמחה לומר היום (טפו, טפו, טפו), שבמהלך הקורס, הבעיות עם ההורים נעלמו כלא היו שכן, השתדלתי ליישם את הנלמד.

נקודה נוספת שהתחדדה לי בשיעור אחד לפני האחרון:

לא להתחנח בפני ההורים!, כשאמא מתקשרת אליי (מקרה שבדיוק קרה) והיא מתלוננת ומעלה בעיות (לפי דעתה) וביקורת על עבודתי כיועצת ההשמה של ביתה, ואני כדי להראות לה שאכפת לי ואני מתייחסת לדבריה, מתחילה להחמיא לה על התקדמות ביתה בעבודה ועל הדרך שעשתה. האמא ממשיכה לכעוס. ובקורס נאמר שלפעמים מחמאות באופן מוגזם גם מזיקות! האמא מעלה בעיה- תתייחסי לבעיה, תפתרי אותה, אל תעני ישר, תראי לאמא שאת מפעילה שיקול דעת ומתייחסת בכובד ראש. וכשמחמאה היא לא רלוונטית, היא יכולה לשמח את האמא, אבל לא לפתור את הבעיה. ולא להרגיע את האמא שהאכן אני מטפלת בבעיה.

תודה רבה!

מורים מבית טוב